

**SVET
EVROPSKE UNIJE**

Bruselj, 1. december 2009

**15265/1/09
REV 1**

CONCL 3

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj: predsedstvo

Prejemnik: delegacije

Zadeva: **EVROPSKI SVET V BRUSLJU
29. in 30. OKTOBER 2009**

SKLEPI PREDSEDSTVA

V prilogi vam pošiljamo revidirano različico sklepov predsedstva z zasedanja Evropskega sveta v Bruslju (29. in 30. oktober 2009).

Evropski svet poudarja, da potrebuje Unija za učinkovito delovanje jasno sliko svoje institucionalne ureditve, zato pričakuje hiter zaključek ratifikacijskega procesa, da bi Pogodba začela veljati do konca leta. Evropski svet je sprejel stališče EU za prihodnjo konferenco o podnebnih spremembah v Kopenhavnu, tako da bo EU lahko odigrala konstruktivno vlogo v končni fazi pogajanj, zlasti glede ključnih vprašanj, kot so financiranje, prenos tehnologije, prilagajanje, blažitev posledic podnebnih sprememb in dobro upravljanje. Evropski svet se je seznanil z ekonomskimi in finančnimi razmerami ter razmerami v zvezi z zaposlovanjem, zlasti pa je poudaril, da je treba pripraviti usklajeno strategijo izhoda na podlagi široko zastavljenih politik spodbud, ko bo oživitve gospodarstva gotova. Sprejel je strategijo EU za regijo Baltskega morja, ki pomeni celosten okvir za reševanje skupnih izzivov. Seznanil se je z napredkom pri izvajanju ukrepov v zvezi z nezakonitim priseljevanjem in pozval k nadaljnjim prizadevanjem, zlasti za izboljšanje delovanja agencije FRONTEX. Evropski svet je obravnaval tudi razmere v Afganistanu in Pakistanu.

o
o o

Pred zasedanjem Evropskega sveta je imel predsednik Evropskega parlamenta Jerzy Buzek uvodno predstavitev, nato je sledila izmenjava mnenj.

o
o o

(1) Institucionalna vprašanja

- 1) Evropski svet pozdravlja dejstvo, da so Nemčija, Irska in Poljska ratificirale Lizbonsko pogodbo, kar pomeni, da so jo potrdili državljani ali parlamenti vseh 27 držav članic.

- 2) Evropski svet opozarja, da je za začetek veljavnosti Lizbonske pogodbe potrebno, da jo v skladu s svojimi ustavnimi pravili ratificira vseh 27 držav članic. Ponovno poudarja, da se zavzema za to, da bi Pogodba začela veljati do konca leta 2009, kar bo omogočilo njeno polno učinkovanje v prihodnosti.

Na tej podlagi in ob upoštevanju stališča Češke so se voditelji držav ali vlad dogovorili, da bodo ob sklenitvi naslednje pristopne pogodbe in skladno s svojimi ustavnimi pravili priložili Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije protokol (v Prilogi I).

V zvezi s tem Evropski svet glede pravne uporabe Lizbonske pogodbe in njenega razmerja do pravnih sistemov držav članic potrjuje naslednje:

- a) v Lizbonski pogodbi je določeno, da *"države članice ohranijo vse pristojnosti, ki niso s Pogodbama dodeljene Uniji"* (člen 5(2) PEU);
- b) Listina *"se uporablja[...]* za institucije, organe, urade in agencije Unije ob spoštovanju načela subsidiarnosti, za države članice pa samo, ko izvajajo pravo Unije"*"* (člen 51(1) Listine).
- 3) Evropski svet je seznanjen s pripravami na začetek veljavnosti Lizbonske pogodbe (14928/09). Potrjuje poročilo predsedstva o smernicah za Evropsko službo za zunanje delovanje (14930/09) in poziva prihodnjega visokega predstavnika, naj čim prej po začetku veljavnosti Lizbonske pogodbe da predlog o organizaciji in delovanju Evropske službe za zunanje delovanje, da ga bo Svet lahko sprejel najpozneje do konca aprila 2010. V tej zvezi tudi ugotavlja, da mora Evropska unija, kot je poudarjeno v evropski varnostni strategiji, postati sposobnejši globalni akter ter v tej vlogi ravnati bolj usklajeno in strateško, tudi v odnosih s strateškimi partnerji, v svojem sosedstvu in na konfliktnih območjih.

II. Podnebne spremembe

- 4) Podnebje se spreminja hitreje, kot je bilo pričakovati, in tveganja, ki jih to predstavlja, so že vidna. Soočamo se z obsežnim taljenjem ledu in dvigovanjem morske gladine po vsem svetu, poplave, suše in vročinski valovi pa so vse pogostejši, hujši in dolgotrajnejši.
- 5) Do konference v Københavnu je samo še nekaj tednov in Evropska unija je bolj kot kdaj koli prej povsem odločena, da bo pripomogla k sprejetju globalnega, ambicioznega in celovitega sporazuma ter da bo pri tem imela vodilno vlogo. Vse strani, vključene v pogajanja, morajo dati procesu nov zagon, pogajanja pa je treba pospešiti.
- 6) Københavnski sporazum mora vključevati določbe o cilju 2 °C, ambiciozne zaveze razvitih držav o zmanjšanju emisij, ustrezne blažilne ukrepe držav v razvoju, prilagajanje podnebnim spremembam, tehnologijo in dogovor o financiranju, kot je navedeno v nadaljevanju. Evropski svet poudarja, da je za obdobje po 1. januarju 2013 treba sprejeti pravno zavezujoč sporazum, ki bo temeljil na Kjotskem protokolu in vključeval vse njegove bistvene elemente. Evropski svet poleg tega ugotavlja, da bi morale nemudoma ukrepati vse države, tudi tiste, ki jih Kjotski protokol ne zavezuje.
- 7) Evropski svet poziva vse strani, naj sprejmejo cilj 2 °C ter se dogovorijo o najmanj 50-odstotnem zmanjšanju globalnih emisij in v tem okviru o najmanj 80–95-odstotnem zmanjšanju skupnih emisij razvitih držav do leta 2050 glede na raven iz leta 1990; ti cilji bi morali biti obenem spodbuda in merilo za oblikovanje srednjeročnih ciljev, ki bi jih bilo treba redno znanstveno pregledovati. V zvezi s potrebnim zmanjšanjem, ki ga je za razvite države kot skupino določil Medvladni forum o podnebnih spremembah (IPCC), Evropski svet podpira cilj EU, da se emisije do leta 2050 zmanjšajo za 80–95 % glede na raven iz leta 1990.

- 8) Evropska unija je vodilna pri prizadevanjih v boju proti podnebnim spremembam. Zavezana je, da bo sprejela odločitev o 30-odstotnem zmanjšanju emisij do leta 2020 glede na raven iz leta 1990, kar je njen pogojni prispevek k prizadevanju za globalen in celovit sporazum za obdobje po letu 2012, če se tudi druge razvite države zavežejo k primerljivemu zmanjšanju emisij in če države v razvoju ustrezno prispevajo v skladu s svojimi odgovornostmi in zmožnostmi.
- 9) Ukrepanje Evropske unije same ne bo zadostovalo. Celovit in ambiciozen sporazum je mogoče doseči le, če k procesu prispevajo vse strani. Druge razvite države bi prav tako morale prevzeti vodilno vlogo in se zavezati k daljnosežnemu zmanjšanju emisij ter povečati svoje sedanje zaveze. Države v razvoju, zlasti naprednejše, bi se morale zavezati k ustreznemu blažilnemu ukrepanju, ki bo odražalo njihove skupne, čeprav različne odgovornosti in individualne zmožnosti. Evropski svet poudarja, da je v vseh državah treba meriti blažilne ukrepe, o njih poročati in jih preverjati.
- 10) Prilagajanje je nujen vidik, ki mora biti v Københavnskem sporazumu celovito obravnavan. Evropski svet opozarja na predlog, da se kot del tega sporazuma vzpostavi okvir za ukrepanje glede prilagajanja. Poudarja potrebo po povečanju pomoči za prilagajanje v državah v razvoju do leta 2012 in pozneje, s poudarkom na tistih državah in regijah, ki so še posebej izpostavljene škodljivim učinkom podnebnih sprememb.
- 11) Evropski svet poudarja, da je treba ustvarjati spodbude za vključitev zasebnega sektorja v tehnološko sodelovanje. Treba je znatno okrepiti raziskave in razvoj, zastaviti globalne tehnološke cilje ter širiti varne in trajnostne tehnologije.

- 12) Dogovor o financiranju bo osrednji del dogovora v Københavnu. Potrebno je postopno, vendar znatno povečanje dodatnih javnih in zasebnih finančnih tokov, da bi državam v razvoju pomagali pri izvajanju ambicioznih strategij za blažitev in prilagajanje.
- 13) EU je pripravljena prevzeti svoj delež svetovnih prizadevanj; zastavila si bo ambiciozen cilj blažitve, upoštevala nadomestila za izpuste in pravično prispevala k javnofinančni podpori. Evropski svet potrjuje oceno Komisije, da bi skupni neto povečani stroški blažitve in prilagajanja v državah v razvoju do leta 2020 lahko znašali približno 100 milijard EUR letno; pokrili pa bi jih iz virov teh držav samih, mednarodnega trga ogljika in mednarodnih javnih financ.
- 14) Celotna potrebna mednarodna javna podpora naj bi do leta 2020 znašala od 22 do 50 milijard EUR letno, če bo breme na svetovni ravni pravično porazdeljeno v skladu z delitvenim ključem, o katerem se bodo dogovorile strani, če bo vzpostavljena ureditev upravljanja in če se bodo začeli izvajati specifični blažilni ukrepi in ambiciozne nizkoogljične razvojne strategije/načrti nizkoogljične rasti. Ta znesek bi lahko natančneje določili pred vrhom v Københavnu.
- 15) Še pred začetkom financiranja je treba oblikovati učinkovit in smotrni institucionalni okvir za upravljanje. Evropski svet podpira ustanovitev foruma/organa na visoki ravni pod vodstvom UNFCCC, ki bi med drugim zagotavljal pregled nad mednarodnimi viri za financiranje ukrepanja proti podnebnim spremembam v državah v razvoju.
- 16) Vse države, razen najmanj razvitih, bi morale k mednarodnemu javnemu financiranju prispevati po celovitem, globalnem delitvenem ključu, ki bi temeljil na ravni emisij in BDP, tako da bi hkrati odražal odgovornost za globalne emisije in plačilno sposobnost, pri čemer bi precejšnje težo imela raven emisij. Sčasoma bi imela raven emisij pri ponderiranju večjo težo, da bi se upoštevale prilagoditve gospodarstev. EU in njene države članice so pripravljene nase prevzeti tako nastali pravični delež skupnega mednarodnega javnega financiranja.

- 17) Evropski svet poudarja, da je skupaj s celovitim, uravnoteženim in ambicioznim Kopenhavnskimi sporazumom pomembna čimprejšnja mednarodna javno finančna podpora. S tem bi se pripravili na učinkovito in smotrno srednje- in dolgoročno ukrepanje ter nemudoma začeli izvajati ambiciozne ukrepe, poseben poudarek pa bi bil na najmanj razvitih državah. Evropski svet je seznanjen z oceno Komisije, da bo za prva tri leta po sklenitvi ambicioznega sporazuma v Kopenhavnu za financiranje potrebnih skupno 5 do 7 milijard EUR letno, in poudarja, da bo znesek določen glede na izid konference v Kopenhavnu. V tem okviru so EU in njene države članice pripravljene pravično prispevati k tem stroškom. Evropski svet poudarja, da bo ta prispevek odvisen od primerljivih prizadevanj drugih ključnih akterjev.
- 18) Evropski svet ugotavlja, da bo v sedanjem ciljnem obdobju v okviru Kjotskega protokola verjetno ostalo neizkoriščenih precej enot dodeljenih količin. To vprašanje je treba obravnavati nediskriminatorno, tj. da se evropske in neevropske države obravnavajo enakopravno, in tako da ravnanje s presežkom enot dodeljenih količin ne bo vplivalo na okoljsko skladnost Kopenhavskega sporazuma.
- 19) Zasebno financiranje bo spodbudil razvoj širokega in likvidnega trga ogljika, ki bo temeljil na zanesljivih sistemih omejevanja emisij in trgovanja z njimi v razvitih državah, izboljšanjem mehanizmu čistega razvoja ter sektorskih mehanizmi za dobropise in trgovanje z emisijami za ukrepanje v državah v razvoju.
- 20) Evropski svet poudarja vlogo blažilnih ukrepov pri rabi zemljišč, spremembi njihove namembnosti in v gozdarstvu, zlasti z ustvarjanjem spodbud za zmanjšanje krčenja in degradacije gozdov ter za trajnostno gospodarjenje z njimi v državah v razvoju. Vzpostaviti bi bilo treba k rezultatom usmerjen mehanizem, ki bi priznaval preverjeno zmanjšanje emisij.

- 21) Opozarja, da je tveganje selitve virov CO₂ analizirano in obravnavano v novi direktivi o sistemu trgovanja z emisijami (ETS) (Direktiva 2009/29/ES), tako da bi se za ohranitev okoljske skladnosti politik EU na podlagi izida mednarodnih pogajanj in posledičnega zmanjšanja svetovnih emisij toplogrednih plinov lahko predvidelo sprejetje ustreznih ukrepov, skladnih z mednarodnimi pravili trgovanja. Najboljši način za rešitev tega vprašanja je še vedno sprejetje ambicioznega mednarodnega sporazuma.
- 22) Evropski svet je seznanjen z osnutkom odločbe Komisije, v kateri je seznam sektorjev in delov sektorjev, za katere velja, da so glede na merila v novi direktivi o ETS (Direktiva 2009/29/ES) izpostavljeni visokemu tveganju selitve virov CO₂. Ugotavlja, da se lahko seznamu na podlagi novih informacij doda sektor ali del sektorja, če ta izpolnjuje ustrezna merila. Seznam bo ponovno preučen ob upoštevanju izida mednarodnih pogajanj o podnebnih spremembah.
- 23) Vse mednarodne pogodbenice bi se morale pri financiranju obvladovanja podnebnih sprememb zavezati, da to financiranje ne bo oslabilo ali ogrozilo boja proti revščini in nadaljnjega napredka pri uresničevanju razvojnih ciljev tisočletja. Inovativno financiranje lahko prispeva k zagotavljanju predvidljivih tokov financiranja za trajnostni razvoj, zlasti v najrevnejše in najbolj izpostavljene države.
- 24) Evropski svet potrjuje sklepe Sveta z dne 21. oktobra 2009 (14790/09), ki skupaj s temi sklepi Evropskega sveta in priloženimi smernicami dajejo Evropski uniji močno pogajalsko izhodišče. Evropska unija bo tako lahko odigrala konstruktivno vlogo v končni fazi pogajalskega procesa, zlasti glede ključnih vprašanj, kot so financiranje, prenos tehnologije, prilagajanje, blažitev in dobro upravljanje.
- 25) Evropski svet poziva predsedstvo, naj ustrezno ukrepa, da bo ohranilo močno pogajalsko izhodišče v celotnem pogajalskem procesu; na svojem decembrskem zasedanju bo ponovno preučil stanje, da bi glede na začetno fazo konference v Københavnu sprejel morebitne potrebne odločitve.

III. Ekonomске in finančne razmere ter zaposlovanje

- 26) Močan upad evropske gospodarske dejavnosti se umirja, saj se razmere na finančnih trgih spet stabilizirajo, zaupanje pa znova narašča. Vendar pa se s tem ne smemo zadovoljiti, predvsem zaradi vse višje stopnje brezposelnosti. Zаметke oživitve gospodarstva je treba skrbno spremljati, podporne politike pa se morajo izvajati, dokler oživitev gospodarstva ni popolnoma zagotovljena.
- 27) Hkrati je zaradi utrditve pričakovanj in okrepitve zaupanja ob zagotavljeni oživitvi treba pripraviti usklajeno strategijo izhoda iz široko zastavljenih politik spodbud v okviru izvajanja Pakta za stabilnost in rast. V skladu s točko 23 naj Komisija preuči inovativno financiranje na svetovni ravni. Evropski svet potrjuje sklepe Sveta z dne 20. oktobra 2009 ter poziva Svet in Komisijo, naj nadaljujeta delo v zvezi z izhodnimi strategijami ter o napredku poročata Evropskemu svetu na zasedanju decembra 2009.
- 28) Evropski svet z zanimanjem pričakuje ukrepe, potrebne za zagotovitev trdne in trajnostne oživitve gospodarstva. Strinja se s potrebo po usklajenem ukrepanju, tako v Evropi kot na mednarodni ravni, da se v prihodnosti ustvarijo novi viri rasti in višja stopnja zaposlenosti. Poudarja pomen reform za okrepitev notranjega trga, zagotavljanje vlaganj v industrijo in ustvarjanje delovnih mest prihodnosti, spodbujanje obsežnejše trgovine in krepitev finančnega sektorja. Evropski svet z zanimanjem pričakuje razpravo o novi evropski strategiji za delovna mesta in rast v okviru naslednjega pregleda Lizbonske strategije.

- 29) Ker je mogoče pričakovati, da se bodo v Evropi razmere na področju zaposlovanja še poslabšale, je potrebna stalna politična zavezanost dejavnim politikam trga dela. Treba je sprejeti ukrepe, da bi brezposelni ohranili stik s trgom dela, in preprečiti, da bi visoke stopnje brezposelnosti postale trajne, ter tako zagotoviti visoko stopnjo zaposlenosti in dolgoročno vzdržne javne finance. Udeležba na trgu dela je predpogoj za gospodarsko rast, za družbeno in gospodarsko dobrobit posameznikov in za bolj socialno povezano Evropo. V tej zvezi je treba spodbujati tudi politike za dejavno socialno vključevanje in socialno varstvo. Evropska unija lahko prispeva k tem prizadevanjem s spodbujanjem sodelovanja, usklajevanja in vzajemnega učenja.
- 30) Evropski svet opozarja na svoje sklepe iz junija 2009 o krepitvi nadzornega okvira v EU in ugotavlja, da je bilo na seji Sveta 20. oktobra 2009 doseženo široko soglasje o dveh zakonodajnih predlogih (osnutek uredbe in sklepa Sveta) o ustanovitvi evropskega odbora za sistemska tveganja za makrobonitetni nadzor. Evropski svet poziva predsedstvo, naj v zvezi z osnutkoma uredbe in sklepa začne postopek z Evropskim parlamentom. Evropski svet se zaveda do sedaj doseženega napredka in ponovno poudarja, da je treba hitro nadaljevati delo v zvezi z ustanovitvijo evropskih nadzornih organov za mikrobonitetni nadzor, da se sprejme splošen pristop o teh predlogih. Evropski svet poziva Svet, naj po nadaljnjem političnem premisleku do decembra 2009 doseže soglasje o celotnem svežnju ukrepov za vzpostavitev nove nadzorne strukture v EU. O tej zadevi bo Evropski svet razpravljajal na naslednjem zasedanju.
- 31) Evropski svet poziva k hitremu napredku na področju krepitve regulativnega okvira za preprečevanje, obvladovanje in reševanje finančnih kriz ter na področju oblikovanja celovitega okvira za vso EU za tesnejše usklajevanje politik za finančno stabilnost v skladu z načrtom, ki ga je Svet potrdil 20. oktobra 2009.

- 32) V zvezi s tem Evropski svet pozdravlja izid srečanja G20 v Pittsburghu, zlasti kar zadeva pripravo okvira za trdno, trajnostno in uravnoteženo rast, in stalna prizadevanja glede listine za trajnostno gospodarsko dejavnost (*Charter for Sustainable Economic Activity*). Prav tako pozdravlja zavezo o sprejetju ukrepov za krepitev mednarodnega finančnega nadzornega in regulativnega sistema, vključno z reformo mednarodnih standardov za nagrajevanje in doseganje enotnega sklopa visokokakovostnih globalnih računovodskih standardov. Evropski svet poudarja, da bosta MDS in G20 v zvezi z okvirom za trdno, trajnostno in uravnoteženo rast morala v celoti upoštevati institucionalno ureditev gospodarske politike Evropske unije in evroobmočja kot celote. Svet in Komisijo poziva, naj zagotovita, da se bo Evropska unija temeljito pripravila na prihodnja srečanja G20.
- 33) Evropski svet pozdravlja napredek, ki je bil od lanskega januarja dosežen na področju energetskih infrastruktur in povezav ter kriznih mehanizmov, kakor je navedeno v poročilu predsedstva (13068/2/09). Zadevne akterje poziva, naj nemudoma izvedejo nadaljnje ukrepe iz navedenega poročila, zlasti v zvezi z osnutkom uredbe o zanesljivosti oskrbe s plinom, ki bi jo bilo treba sprejeti čimprej.
- 34) Evropski svet pozdravlja pobude Komisije za stabilizacijo evropskega trga mleka, ki so odziv na sklepe Evropskega sveta iz junija 2009. V tej zvezi je seznanjen s predlogom Komisije o blažitvi najbolj perečih likvidnostnih težav v tem sektorju, in sicer z izplačilom 280 milijonov EUR iz proračuna za leto 2010. Evropski svet spodbuja Svet, naj se tudi v prihodnje odziva na izzive, s katerimi se sooča ta sektor. Ugotavlja, da je Komisija ustanovila skupino na visoki ravni, ki ima pomembno nalogo, da razpravlja o srednjeročnih in dolgoročnih perspektivah.

IV. Strategija EU za regijo Baltskega morja

- 35) Evropski svet sprejema strategijo EU za regijo Baltskega morja in potrjuje zadevne sklepe Sveta (13744/09). Strategija predstavlja celosten okvir za reševanje skupnih izzivov, tj. nujnih okoljskih izzivov, povezanih z Baltskim morjem, in prispeva h gospodarskemu uspehu regije, njeni socialni in ozemeljski koheziji, kakor tudi konkurenčnosti EU.
- 36) Evropski svet poziva vse zadevne akterje, naj hitro ukrepajo in zagotovijo dosledno izvajanje strategije, ki bi lahko bila primer makroregionalne strategije. Komisijo poziva, naj do junija 2011 Svetu predstavi poročilo o napredku.

V. Priseljevanje in azil

- 37) Evropski svet pozdravlja napredek pri izvajanju ukrepov glede nezakonitih migracij v Sredozemlju, ki jih je določil na junijskem zasedanju. Še naprej je bistven evropski odziv, ki ga zaznamujeta odločnost, solidarnost in deljena odgovornost v skladu z evropskim paktom o priseljevanju in azilu ter globalnim pristopom EU k vprašanju migracij. Poziva k nadaljnjemu usklajenemu ukrepanju, da bi se na ta izziv odzvali celovito in preprečili ponovne tragedije na morju.
- 38) Evropski svet je seznanjen z začetkom prostovoljnega pilotnega projekta za premeščanje upravičencev do mednarodne zaščite, ki so na Malti, in tudi druge države članice poziva, naj sodelujejo pri tem projektu. Seznanjen je tudi z znatnim napredkom pri vzpostavitvi evropskega urada za podporo azilu in poziva k dogovoru do konca leta 2009. Nadalje se seznanja s trenutnimi prizadevanji za izboljšanje delovanja agencije FRONTEX. Pozdravlja začetek poglobljenega dialoga s Turčijo o migracijah in poziva k hitremu sprejetju konkretnih ukrepov, zlasti v zvezi s ponovnim sprejemom in nadzorom meje v skladu s svojimi sklepi iz junija 2009.

- 39) Široka, v prihodnost usmerjena in celovita migracijska politika EU, usklajena z mednarodnim pravom, je podlaga za trajnostne srednjeročne in dolgoročne ukrepe upravljanja migracij. To bo razvidno iz večletnega stockholmskega programa, ki naj bi bil sprejet decembra.
- 40) V tem smislu Evropski svet:
- poziva k dodatnim prizadevanjem za sprejetje, izvajanje in oceno instrumentov za nadaljevanje uresničevanja skupnega evropskega azilnega sistema in k obravnavi vprašanja notranjih, sekundarnih migracij ter potrebe po vidni in učinkoviti solidarnosti z državami članicami, ki so še posebej obremenjene;
 - poziva k okrepitvi operativnih zmogljivosti agencije FRONTEX in napredku pri njenem razvoju ter poziva Komisijo, naj v začetku leta 2010 predstavi ustrezne predloge; takšno izboljšanje bi lahko temeljilo na naslednjih elementih:
 - i) priprava jasnih skupnih postopkov delovanja, ki vključujejo jasna pravila delovanja v skupnih operacijah na morju, pri čemer je treba ustrezno poskrbeti za zaščito ljudi v stiski, ki potujejo v t. i. mešanih tokovih, v skladu z mednarodnim pravom;
 - ii) intenzivnejše operativno sodelovanje med agencijo FRONTEX ter državami izvora in tranzitnimi državami;
 - iii) preučitev možnosti rednega zakupa skupnih letov za vračanje, ki ga financira agencija FRONTEX;
 - poziva Komisijo in države članice, naj pospešijo izvajanje globalnega pristopa EU k vprašanju migracij, s poudarkom na njegovi strateški in učinkoviti uporabi, vključno z regionalnimi programi zaščite. V tem smislu bo bistveno zagotoviti učinkovito uporabo vseh zadevnih sedanjih finančnih instrumentov;
 - poziva predsedstvo in Komisijo, naj okrepi dialog z Libijo o upravljanju migracij in odzivanju na nezakonito priseljevanje, vključno s sodelovanjem na morju, nadzorom meje in ponovnim sprejemom;
 - poudarja, da so sporazumi o ponovnem sprejemu pomembno sredstvo v boju proti nezakonitemu priseljevanju.

VI. Zunanji odnosi

- 41) Evropski svet potrjuje sklepe seje Sveta z dne 27. oktobra o Afganistanu in Pakistanu ter pozdravlja sprejetje načrta za odločnejše ukrepe EU v regiji. Akcijski načrt bo okrepil civilne zmogljivosti državnih institucij v Afganistanu in Pakistanu. Evropska unija je zdaj močnejša pri odzivanju na izzive, s katerimi se sooča regija.
- 42) EU pozdravlja prizadevanja volilnih institucij v Afganistanu pri zagotavljanju verodostojnosti volilnega postopka. Evropski svet poudarja, da mora biti drugi krog predsedniških volitev verodostojen, vključujoč in varen ter mora odražati voljo afganistanskega ljudstva. Evropski svet poudarja svoje zaupanje v vodilno vlogo Združenih narodov pri usklajevanju prizadevanj mednarodne skupnosti v Afganistanu.
- 43) Evropski svet deli skrb zaradi vse slabših varnostnih razmer v Pakistanu in podpira pakistansko vlado v njenih prizadevanjih za vzpostavitev nadzora v vseh delih države. Evropska unija je pripravljena pomagati prizadetemu prebivalstvu.
-

**PROTOKOL O UPORABI
LISTINE EVROPSKE UNIJE O TEMELJNIH PRAVICAH
NA ČEŠKEM**

Voditelji držav ali vlad 27 držav članic Evropske unije so se ob upoštevanju želje, ki jo je izrazila Češka,

ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta,

dogovorili o naslednjem protokolu:

Člen 1

Protokol št. 30 o uporabi Listine Evropske unije o temeljnih pravicah na Poljskem in v Združenem kraljestvu se uporablja za Češko.

Člen 2

Naslov, preambula in normativni del Protokola št. 30 se spremenijo tako, da se nanašajo na Češko na enak način kot na Poljsko in Združeno kraljestvo.

Člen 3

Ta protokol je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije.

Smernice za stališče EU o mednarodni finančni podpori za ukrepanje proti podnebnim spremembam

1. Evropska unija **POUDARJA**, da je odzivanje na podnebne spremembe z ustvarjanjem gospodarstev, ki bodo proizvajala manj toplogrednih plinov in bodo odporna na podnebne spremembe, v skupnem interesu vseh držav in podlaga za trajnostni razvoj in energetska varnost. Za uspeh bodo potrebne močne zaveze in prizadevanja vseh držav.
2. Evropska unija **PONOVNO POUDARJA**, da bi morale vse države, razen najmanj razvitih, prevzeti pravičen delež stroškov pri obvladovanju podnebnih sprememb. **OPOZARJA** na sklepe Sveta iz marca 2009, v skladu s katerimi bi morale razvite države prevzeti vodilno vlogo in se zavezati k ambicioznemu zmanjšanju emisij ter povečati svoje sedanje zaveze. Države v razvoju, zlasti gospodarsko naprednejše, bi se morale zavezati k ustreznim blažilnim ukrepom, ki bi odražali njihove skupne, vendar različne odgovornosti in zmožnosti. V podporo tem zavezam, ki spodbujajo dodatna prizadevanja, bi bilo treba vzpostaviti učinkovito mednarodno strukturo za sodelovanje in ustrezno pomoč. Mednarodna podpora bi morala pripomoči tudi k prilagajanju podnebnim spremembam.

Ustrezno upravljanje financiranja za ukrepanje proti podnebnim spremembam

3. Evropska unija **OPOZARJA**, da je namen financiranja prek trga ogljika in mednarodne javnofinančne podpore prispevati k uresničevanju cilja Københavnskega sporazuma, z zagotovitvijo učinkovitih in smotrnih ukrepov za blažitev posledic podnebnih sprememb in prilagajanje nanje v državah v razvoju. Za to je potreben učinkovit in smotrni institucionalni okvir za upravljanje, ki mora biti oblikovan še pred začetkom financiranja. Prizadevanja bi morala v splošnem temeljiti na celovitih nacionalnih strategijah.

4. Evropska unija OB SKLICEVANJU na sklepe Sveta iz marca in junija POUDARJA, da bi morali biti najpomembnejši elementi okvira za upravljanje financiranja blažilnih ukrepov naslednji:
- ambiciozni in odločno zasnovani nacionalni načrti za rast ob nizkih emisijah ogljika (*Low Carbon Growth Plans – LCGP*), ki jih sprejmejo vse države, razen najmanj razvitih. LCGP bi morali vključevati opis sedanjih okvirov politike blažitve posledic podnebnih sprememb in energetske politike, vključno s predpisi in cenovno politiko. Razvite države bi morale predstaviti svoje načrte za izvajanje ciljev zmanjšanja emisij za celotno gospodarstvo in za zagotavljanje mednarodne podpore. Države v razvoju bi morale opisati, kako načrtujejo gibanje ravni emisij in njihovo zmanjšanje pod običajne vrednosti, določiti okvirna področja in vrste morebitnih ukrepov, sprejetih v ta namen, ter navesti svoja pričakovanja v zvezi z lastnimi in mednarodnimi sredstvi;
 - nacionalne načrte, specifične za posamezno državo, bi bilo treba neodvisno tehnično oceniti na mednarodni ravni. To bi pripomoglo k lažjemu dostopu do podpore za specifične ukrepe;
 - podporo za specifične nacionalno ustrezne blažilne ukrepe (*nationally appropriate mitigation actions – NAMA*) na sektorski ali programski ravni bi zagotovili iz več dvostranskih in večstranskih virov. Skladnost in doslednost sistema podpore bi temeljila na merjenju, poročanju in preverjanju (*Measuring, Reporting and Verification – MRV*) blažilnih ukrepov ter na dveh nalogah na globalni ravni – evidentiranju ter usklajevanju podpore in blažilnih ukrepov:
 - ukrepe brez podpore bi lahko merili in jih preverjali na nacionalni ravni na podlagi mednarodno dogovorjenih standardov, o njih pa bi poročali na mednarodni ravni. Ukrepe s podporo, povezane s trgom ogljika, bi bilo treba **meriti, o njih poročati in jih preverjati** na mednarodni ravni. Merjenje in preverjanje ukrepov s podporo ter poročanje o njih bi potrdilo, da financiranje in ukrepi v celoti prispevajo k uresničevanju zavez;

- vsi blažilni ukrepi bi bili zabeleženi v **mednarodnem registru**. LCGP in register vseh ukrepov NAMA bodo zagotovili popolno preglednost okvira, v sklopu katerega so posamezni ukrepi deležni podpore;
 - **funkcija usklajevanja**, ki omogoča pregled in zagotavlja usmeritve ter prispeva k razširjanju informacij, bi bila na voljo državam, ki zaprosijo za pridobitev podpore za svoje ukrepe NAMA, pa tudi državam in institucijam, ki podporo nudijo. To bi olajšalo usklajevanje pristojnosti in potreb ter izboljšalo splošno učinkovitost;
- upravljanje na svetovni ravni bi moralo temeljiti na načelih učinkovitosti, smotrnosti in enakosti. Institucionalno zasidranje globalnih nalog mora temeljiti na jasni ločitvi politične in operativne ravni, pri čemer se smernice zagotavljajo na politični ravni, odločanje in izvajanje pa potekata na visoko strokovni tehnični ravni. Obema ravnema lahko svetujejo mednarodno priznani strokovnjaki. Na politični ravni je potrebna uravnotežena zastopanost;
 - morebitne vrzeli in neravnovesja pri financiranju ukrepov za blažitev in prilagajanje bi moral spremljati in redno pregledovati ustrezen organ na visoki ravni.
5. Da bi zagotovili preglednost vseh prizadevanj, jih je treba spremljati na mednarodni ravni; mednje sodijo nacionalna prizadevanja, pridobitev nadomestil za izpuste in javne podpore v razvitih državah, v državah v razvoju pa prizadevanja s podporo ali brez nje in zmanjšanje emisij na podlagi nadomestil za izpuste.

6. Zlasti v naprednejših državah v razvoju bi bilo treba poskrbeti za učinkovit in nemoten prehod s projektno zasnovanih mehanizmov trga ogljika na sektorske mehanizme, saj brez tega ne bo mogoče zagotoviti obvladljivega upravljanja dobropisov nadomestil za izpuste v okviru povečanja finančnih tokov trga ogljika v države v razvoju; to bi prispevalo tudi k večji okoljski skladnosti, za države v razvoju pa pomenilo svobodnejše odločanje o tehnologijah in politikah pri ukrepanju na podlagi dobropisov. Za sektorske sisteme bi bilo treba določiti pragove in cilje za dobropise, ki bi odražali ambiciozna prizadevanja posameznih držav v skladu z njihovimi zmožnostmi. Ključnega pomena bi bila mednarodno sodelovanje ter sistem za preverjanje in odobritev ambicioznosti takšnih pragov in ciljev.

7. Evropska unija **POUDARJA**, da bi mednarodno javno financiranje morale podpreti tudi prilagajanje podnebnim spremembam v državah v razvoju, zlasti v najrevnejših in najbolj izpostavljenih državah z omejenimi nacionalnimi zmožnostmi. Vprašanja prilagajanja bi bilo treba učinkovito povezati z razvojnimi strategijami in nacionalnim načrtovanjem prek procesov in usklajevanja, ki bi jih vodile posamezne države same. Finančna podpora za prilagajanje bi temeljila na teh nacionalnih strategijah in načrtih. Na mednarodni ravni bi bilo treba oblikovati splošne smernice, izvesti analize in poskrbeti za izmenjavo dobrih praks. Razvojno sodelovanje in zagotovitev naložb na podlagi uradne razvojne pomoči (ODA) bi morala biti v celoti skladna z ustvarjanjem gospodarstev, ki bi bila odporna na podnebne spremembe, vsi ključni akterji v razvojnem sodelovanju pa bi morali v svoje ukrepe po potrebi vključiti podnebna vprašanja. Pri izvajanju mednarodne finančne in druge pomoči za ukrepanje proti podnebnim spremembam v državah v razvoju bi bilo treba v celoti izkoristiti sinergije ter spoštovati dogovorjene standarde o učinkovitosti pomoči. Pri zagotavljanju podpore državam v razvoju bi bilo treba v celoti izkoristiti izkušnje obstoječih institucij. Tudi poročanje o napredku pri prilagajanju bi moralo potekati pod vodstvom držav ob uporabi izboljšanih nacionalnih poročil.

Kritje dodatnih stroškov in zasebno financiranje

8. Evropska unija **POUDARJA**, da bi bilo treba razpoložljivo finančno pomoč postopoma povečevati v skladu z absorpcijsko sposobnostjo, obsegom prizadevanj ter razvojem in izvajanjem učinkovitega okvira upravljanja. Prizadevanja držav v razvoju bi se morala povečevati skladno z njihovim razvojem in odražati njihov potencial za blažitev. Podpora za blažitev bo na voljo kot povračilo za specifične ukrepe, predvidene v ambiciozni celoviti strategiji države prejemnice.
9. Komisija v oceni potreb glede financiranja blažilnih ukrepov predvideva izvajanje stroškovno najučinkovitejših ukrepov. Evropska unija **POUDARJA**, da odločitev za ukrepe, ki niso stroškovno najučinkovitejši, ne bi smela negativno vplivati na ambicioznost prizadevanj za ublažitev posledic, dodatne stroške, ki bi pri tem nastali, pa bi morale kriti oblasti, ki take odločitve sprejmejo. Vse države v razvoju naj bi v srednjeročnem obdobju izvajale lastne blažilne ukrepe, ki bodo prinesli neposredne gospodarske koristi in neposredno prispevali k trajnostnemu razvoju, tudi z ukinitvijo subvencij za fosilna goriva in drugih spodbud za emisijsko preveč intenzivno proizvodnjo in potrošnjo. Da bi omogočili takšne spremembe politik, bo morda treba zagotoviti podporo pri krepitvi zmogljivosti.
10. Vse države bodo morale z izvajanjem ustreznih politik, ki med drugim spodbujajo naložbe, poskrbeti za zasebno financiranje. Evropska unija se v zvezi s tem **ZAVEDA**, kako pomembni so za države v razvoju delujoči finančni trgi in ustrezno poslovno okolje, saj omogočajo pridobivanje posojil za nizkoogljicne naložbe, ter **POTRJUJE**, da lahko tudi posojila mednarodnih institucij delujejo kot katalizator.

11. Zasebno financiranje bo spodbudil tudi razvoj širokega in likvidnega trga ogljika, ki bo temeljil na zanesljivih sistemih omejevanja emisij in trgovanja z njimi v razvitih državah, izboljšanjem mehanizmu čistega razvoja ter sektorskih mehanizmih za dobropise in trgovanje z emisijami za ukrepanje v državah v razvoju.
12. Evropska unija SE ZAVEDA, da sta razvoj učinkovitega trga ogljika in njegovo delovanje odvisna od ambicioznosti ciljev blažitve in načinov, ki jih bodo posamezne razvite države izbrale za zmanjšanje svojih emisij.

Mednarodno javno financiranje v srednjeročnem obdobju

13. Financiranje prek trga ogljika bi bilo treba nadzirati in vrednotiti ločeno; ne more se upoštevati pri izpolnjevanju zavez glede javne finančne podpore, razen pri nabavi dobropisov nadomestil za izpuste, ki se ne uporabljajo za izpolnjevanje zavez glede količinskih ciljev zmanjšanja emisij.
14. Z globalnim delitvenim ključem bi se celoten znesek zbranih sredstev povečal, saj bi se med drugim zagotovilo zaupanje v pravično razdelitev financiranja, hkrati pa bi se povečala globalna odgovornost in upoštevale spremembe v svetovnem gospodarstvu. Z njim bi bila tudi zagotovljena stabilnejša podpora in merilo, na podlagi katerega se lahko preverja izplačevanje sredstev. Države v razvoju bi bile neto upravičenke v obsegu, ki bi bil med drugim odvisen od njihovih zmožnosti in potenciala za blažitev.
15. Države bi morale svoje prispevke financirati na podlagi nacionalnih prednostnih nalog ter v skladu s proračunskimi okviri in nacionalnimi proračunskimi načeli. Uporabijo lahko prihodke iz posebnih virov. Prihodki iz posebnih virov bi se morali priznavati kot prispevki v okviru globalnega delitvenega ključa, kolikor se lahko nedvoumno pripišejo državi izvora.
16. Spoštovanje mednarodnih zavez glede financiranja bi morali zagotoviti z zanesljivim merjenjem blažilnih ukrepov, poročanjem o njih in njihovim preverjanjem ter spremljanjem in pregledovanjem prilagajanja podnebnim spremembam in redno revizijo.

17. Prispevki iz globalnih virov bi lahko dopolnjevali druge javnofinančne prispevke, upravljali pa bi jih prek globalnih računov. Zaradi izvajanja podpore, doseganja čim večje sinergije in omejitve upravnih stroškov bi morale finančne tokove prek globalnih računov upravljati obstoječe institucije. Takšno financiranje bi bilo lahko namenjeno predvsem zaposlitvi vrzeli v mednarodnem financiranju.
18. Da bi kar najbolj okrepili prizadevanja za blažitev posledic na svetovni ravni in zagotovili enakovredno obravnavo za vse vire emisij, Evropska unija POU DARJA, da je nujno treba poskrbeti za ustrezno globalno ureditev emisij na področju mednarodnega letalskega in pomorskega prometa, ki sicer še niso urejene. Mednarodna organizacija civilnega letalstva (ICAO) in Mednarodna pomorska organizacija (IMO) sta ustrezna foruma za oblikovanje globalnih okvirov na podlagi globalnih sektorskih ciljev Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja (UNFCCC). Izhajajoč iz tržno osnovanih ukrepov in ob spoštovanju fiskalnih odgovornosti držav bi morali biti v teh okvirih vsi sektorji obravnavani na nevtralen način in brez izkrivljanja dejstev, da ne bi prišlo do selitve virov CO₂. Del morebitnih prihodkov bi se poleg tega lahko uporabil za ukrepe v zvezi s podnebnimi spremembami v državah v razvoju, da bi se upoštevale različne okoliščine in zmožnosti.
19. Vzpostaviti bi bilo treba izčrpno zbirko statističnih podatkov o financiranju in podpori ukrepanja proti podnebnim spremembam, najbolje s sedanjimi mehanizmi poročanja, kot je sistem Odbora za razvojno pomoč (DAC) pri OECD za spremljanje finančnih tokov v države v razvoju, vključno z uradno razvojno pomočjo, v kar bi bile ustrezno vključene tudi države v razvoju. Statistični podatki bi morali biti popolnoma zanesljivi in pregledni, tako da bi bilo mogoče ugotoviti, če so kakor koli ogrožena prizadevanja za zmanjšanje revščine in uresničitev razvojnih ciljev tisočletja .

IZJAVA O IRANU

Evropski svet se še naprej odločno zavzema, da bi našli diplomatsko rešitev vprašanja iranskega jedrskega programa in poziva Iran, naj dosledno sodeluje pri teh prizadevanjih. Evropski svet ponovno izraža globoko zaskrbljenost zaradi razvijanja iranskega jedrskega programa in dejstva, da Iran vztrajno odklanja izpolnjevanje svojih mednarodnih obveznosti. Zaradi nedavnega odkritja obrata pri mestu Qom, namenjenega bogatenju urana, je njegova zaskrbljenost še večja.

Evropski svet odločno poziva Iran, naj upošteva zahteve iz resolucij VSZN in dosledno sodeluje z IAEA, da se razrešijo vsa preostala vprašanja in se ponovno vzpostavi zaupanje v izključno miroljubno naravo iranskega jedrskega programa.

Evropski svet prav tako poziva Iran, naj se z IAEA dogovori o sistemu dobave jedrskega goriva za teheranski raziskovalni reaktor, kar bi prispevalo k vzpostavljanju zaupanja, obenem pa rešitev za potrebe Irana po radioaktivnih izotopih v medicinske namene.

Napredek pri reševanju iranskega jedrskega vprašanja bi omogočil boljše odnose med EU in Iranom ter s tem spodbudil vzajemno koristno sodelovanje na političnem, gospodarskem, varnostnem in tehničnem področju.

Evropski svet bo še naprej preučeval vse vidike iranskega jedrskega vprašanja, na podlagi dvotirnega pristopa pa bo odločil o nadaljnjem ukrepanju.

Evropski svet obžaluje ponavljajoče se kršitve človekovih pravic v Iranu. Globoko je zaskrbljen zaradi uporabe smrtne kazni, nasilnega zatiranja drugače mislečih in množičnih procesov zoper novinarje, zagovornike človekovih pravic in politične aktiviste, ki se dogajajo po iranskih volitvah.

Evropski svet poudarja, da je še naprej zaskrbljen zaradi položaja osebja predstavništva Evropske unije in evropskih državljanov v Iranu, ki so bili nedavno privedeni pred sodišče, in zahteva njihovo takojšnjo in brezpogojno izpustitev.

SEZNAM DOKUMENTOV ZA EVROPSKI SVET

- Poročilo predsedstva o napredku pri pripravah na začetek veljavnosti Lizbonske pogodbe (14928/09)
 - Poročilo predsedstva Evropskemu svetu o Evropski službi za zunanje delovanje (EEAS) (14930/09)
 - Sklepi Sveta z dne 21. oktobra 2009 o stališču EU za konferenco o podnebnih spremembah v Københavnu (14790/09)
 - Sklepi Sveta z dne 20. oktobra 2009 o izhodnih strategijah (14765/09)
 - Pismo predsednika Sveta (ECOFIN) o delu v zvezi s finančnim nadzorom (15099/09)
 - Poročilo o napredku v zvezi z energetske varnostjo (13068/2/09 REV 2)
 - Sklepi Sveta z dne 26. oktobra 2009 o strategiji Evropske unije za regijo Baltskega morja (15018/09)
 - Sklepi Sveta z dne 27. oktobra 2009 o Afganistanu in Pakistanu (14576/09)
 - Sklepi Sveta z dne 27. oktobra 2009 o krepitvi ukrepanja EU v Afganistanu in Pakistanu (14064/09)
-